

בעזהשי"ת

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף

עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]

מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת מנחות

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאו' = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - ע"י בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיך.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך

נא להעיר הערות

כל הזכויות שמורות

תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36

פניה"ק ירושלים תובכ"א

טל : 571-2016 (02)

פ"ה כל המנחות באות מצות

גמ' נב: - נה.

מנחות באות מצה ולא חמץ [זאת תורת המנחה וכו' מצות תאכל, לעכב - לא תאפה חמץ אלא מצה, מצה תהיה; נה. - לא תעשה חמץ וכו' כל המנחה, אף שיריים - לא תאפה חמץ חלקם (אף באכילתם)]

מנחות נילושות בפושרין ומשמרן שלא יחמיצו [מפסח, מצה תהיה - החייה]

{ אי בר אבהן ולא בר אוריין אישא תיכליה, יבא אדיר וכו' יבא ידיד בן ידיד וכו', יבא טוב וכו', יבא זה וכו'; מה לידידי בביתי - בניך חטאו, ישראל אחריתן בסופן; לקול המולה גדולה; נמשלו ישראל לזית - אין להם בטילה, חוזרין למוטב ע"י יסורין }

חמץ דתודה ושתי הלחם - ר"מ - בודה השאור בתוך העשרון הנמדד [דאי כר"י הוי חסר/יתר דכמות שהיו משערינן]

ר"י - מביא שאור מן המוכחר מביתו ומשלים החסרון [דכמות שהן עכשיו משערינן]

חימוץ בתפוחים - לרבנן אסור, לר' חנינא בן גמליאל מותר

מנחת חוטא - ר' יצחק בר אבדימי - מגבלה במים, ור' אילא חולק [מח' אי קומץ בעי כמות שהוא או שהיו, אי חריבה הוי משמן או מכל דבר]

רב ור' חייא ור' יוחנן - משערינן כמות שהוא שמואל ור"ש ב"ר ור"ל - כמות שהיו

רבה: בנתקטן - כמות שהוא,

בנתגדל - שהיו אבל מדרבנן כמות שהוא (ואפי' בטומאה דרבנן)

וכל המח' בגדול שצמק וחזר ותפח אי אין או יש דיחוי באיסורא מדאורייתא (למסקנא אין דיחוי)

ר' אלעזר בר' יוסי - אפי' אי ס"ל כמות שהן, שאני גרוגרות דנמדד כתאנים הואיל ויכול לשולקן ולהחזירן

אבא אלעזר בן גומל - תרומת מעשר ניטלת באומד ובמחשבה ובעין יפה [תרומתכם - תרומת מעשר ותרומה גדולה שוין]

כשאין כהן לא יתרום מתאנים על גרוגרות א"כ רגילין לעשות תאנים גרוגרות [צריך לתרום מן המתקיים]

רש"י נב: - נה.

לרש"י - מי פירות אין מחמיצין, ומסקנת גמ' לכו"ע הוי נוקשה,

מרבה במעשרות מקלקל דהמיותר טבל כשאר תבואה שבכרי

מחשבה: רש"י - נותן עיניו וא"צ הפרשה או דיבור, ל"ב דרש"י - בעי דיבור

גמ' נה: - נח:

חייב על לישת, עריכת, קיטוף, אפיית חמץ [לא תעשה, לא תאפה חמץ - יצא מהכלל להקיש - כל מעשה יחידי בפנ"ע (מחמץ אחר מחמץ (רש"י = המסייעין בחימוץ) חייב)]

שעיר נחשון לא בעי צפון [שעה מדורות לא ילפינן]

אין איסור הטלת מום בבכור - בבעל מום לרבנן דר"מ [אזהרה רק בתמים תהיה לרצון], בע"מ מעיקרא לכו"ע, פסולי המוקדשין אחר פדיון

הנחת שאור ע"ג עיסה ונתחמץ חייב (לרש"י - על הנחה בעלמא)

ב' לשונות ברבא אי נצלה בשבת שיעור כגרוגרת ע"י צירוף ב' או ג' מקומות

מחמץ את הפסולה פטור [אשר תקריבו לה'], וספק במחמץ ← יצא ← מחמץ אולי חייב דלא נפסל (רש"י - דלאו קדושה גמורה היא)

ספק בחימץ הקומץ בראש המזבח אם זה כבר לאחר "אשר תקריבו"

אשר תקריבו - איסור חימוץ לר"ע למנחת נסכים (מגבלה במים) אבל לא על לחם הפנים דמידת יבש לא נתקדשה
לריה"ג - ללחם הפנים (לרש"י - אבל לא למנחת נסכים)

לר' יאשי' ולריה"ג - מדת הלח נמשחת מבפנים ומבחוץ, מדת יבש מבפנים לבד [אותם]
ר' יונתן - לח מבפנים לבד, יבש = חול [תאפינה ביכורים לה' - לה' אחר שנאפו]
ר"ע - לח מבפנים ומבחוץ, יבש = חול

ממנו לאישים (רש"י - וכבר עלו) בבל תקטירו - אפי' שתי הלחם ולחם הפנים, לר"ע אף חטאת עוף ולוג
שמן של מצורע [כל ששמו קרבן] ור"א חולק
על הכבש - ר' יוחנן - חייב [ואל המזבח לא יעלו]
ר' אלעזר - פטור [אותם - דוקא שאור (שתי הלחם) ודבש (ביכורים) הוי כבש כמזבח]
לאביי - אפי' חצי זית [כל - ויש הקטרה פחות מכזית] אפי' עירוב בהיתר (רש"י - ולא מינכר) [כי כל]
לרבא - אפי' חצי קומץ [כל - והקטרה בעי כזית] אפי' עירוב (לרש"י - לא מינכר) [כי כל]
המעלה שאור ודבש אמזבח - רבא - לוקה ד' (לרש"י - עירוב)
אביי - הוי לאו שבכללות - לל"ק לקי (לרש"י ב'), לל"ב לא לקי (לרש"י - כלל, לשטמ"ק - על עירוב)
אין מתנדבין שתי הלחם [לא יחיד - יקריבן, ולא ציבור - אותם], מנחת שעורים [והבאת וכו' מאלה]

רש"י נו. - נח:

ר"פ - לרש"י - ערך חברו ואפה הוא חייב תרתי דאפייה גמר עריכה
ר"ש בברייתא - יכול להטיל מום בבכור שאחזו דם ולשחוט עליו - לרש"י - דאינו מתכוין מותר
בכורים טעונין ק' שלמים (ירושלמי), אבל אין זקוקין לבא יחד
אשם לא שייך ללוג מצורע לענין ממנו לאישים דיכול להביאו עד י" ימים
איסורין מפורשין בפסוק, והוי ב' שמות - הלאו קאי על כאו"א
לרש"י - לל"ק דאביי - קרבן פסח חי לקי משום כי אם צלי אש

גמ' נט. - סג:

מנחת נסכים אין לבונה, אין הגשה
לחם הפנים - אין שמן, אין כלי (לרש"י - ללוש), אין הגשה
שתי הלחם - אין שמן ואין לבונה, לישה בחוץ שלא בכלי שרת, אין הגשה
שתי הלחם והעומר - מתירין חדש, תנופה, באין מתבואת א"י מן החדש, קבוע להן זמן - משא"כ שאר
מנחות
אין הגשה ללוג שמן מצורע, ביכורים, (לחמי תודה), ולר"ש מנחת כהנים וחביתין
מנחת חוטא - לאו על נתינת שמן ולבונה, שמן פוסל, לבונה אינו פוסל ביכול ללקט וליקט [כי
"חטאת"]
חישב חוץ לזמנו, למקומו לפני שליקט לבונה - פסול ואין כרת [לרש"י - "חטאת", בידו לא הוי דיחוי]
משהו שמן על כזית מנחת חוטא - לל"ק פוסל [לא ישים - כל שהוא], לל"ב ספק [אולי שימה
כנתינה]
כזית לבונה על משהו מנחת חוטא - פוסל [לא יתן עליה] (ריבוי אחר ריבוי למעט)
כלי שמן ע"ג כלי מנחת חוטא כשרה [עליה]
מצות תנופה - לוג ואשם מצורע (בדיעבד אפי' כ"א בפנ"ע), ביכורים לראב"י ור"י, אימורין וחזה ושוק
דשלמים, שתי הלחם וכבשים, מנחת העומר ומנחת קנאות (לפני הגשה), (לחמי תודה ונוזר)
שלמי יחיד - סמיכה ותנופה שחוטה, שלמי ציבור - תנופה חיים ושחוטין (רבי - כמות שהן, חכמים -
רק חזה ושוק), אשם מצורע - סמיכה ותנופה חי

כהן מביא מבית מטבחים אימורין ע"ג חזה ושוק, כהן המניף - חזה ושוק למעלה,
כהן המקטיר - אימורין למעלה
תנופת שתי הלחם - ת"ק - לחם למעלה, ר' יוסי בן המשולם - כבשים למעלה,
ר' חנינא בן חכניאי - לחם בין ירכותיהן, רבי - זה בצד זה

קרבן של ה' בנ"א - א' מניף, אשה ומשלח קרבנותיו - כהן מניף

ריה"ג - מרחשת - יש לה כיסוי, מחבת - אין
ר' חנינא ב"ג - מרחשת עמוקה - רכין, מחבת - צפה - קשין

"הרי עלי מרחשת" (ולא "במרחשת")

ב"ה - על שם הכלי (רש"י - ינדב כלי שרת)

ב"ש - יהא מונח - אולי ע"ש מעשיהן (רש"י - מנחת מרחשת)

"מאפה תנור" - הכל חלות או ריקקין [ר"י - קרבן א' (בדיעבד $\frac{1}{2}$ כשר), ריבר"י - היקש לבלולה
וחרובה (בדיעבד פסול)], לר"ש - אף $\frac{1}{2}$ [קרבן - ונאמר חלות וריקקין]
לר"י מותר על כופח [תנור תנור], לר"ש צריך להקדיש הסולת לשם תנור [תנור תנור]

רש"י נט. - סב:

שמן במנחות נלמד ממנחת סולת [נפש - כל מנחת יחיד]

נתינה = כזית - לרש"י - דכ' שם אכילה

תנופה בכ"מ בעזרה

תנופת ביכורים - לרש"י - עיקר תנופה בבעלים ולא איכפת חציצה לתנופת כהן

הולכה והבאה לרש"י - בכל תנופות [ממילואים - אשר הונף ואשר הורם]

גמירי ב' סמיכות בציבור - פר העלם דבר ושעיר המשתלח